

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/18-03/1
URBROJ: 613-04-18-8

Krapina, 26. listopada 2018.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE NARODNE STRANKE - LIBERALNI DEMOKRATI ZA 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2017.	16
	Ciljevi i područja revizije	16
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	16
	Metode i postupci revizije	17
	Nalaz za 2017.	18
	Provedba naloga i preporuka	19

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je financijska revizija Hrvatske narodne stranke – liberalni demokrati (dalje u tekstu: Stranka) za 2017.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada, Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, planiranje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena s ciljem izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 132/14) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2017. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljna načela financijske revizije i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi. Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2017. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Temeljna načela revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim smjernicama.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi. Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole s ciljem sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2017. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 1990., upisom u Registar političkih stranaka pod nazivom Hrvatska narodna stranka, kojoj je u veljači 2005. pristupila stranka Libra te od lipnja 2005. djeluje pod nazivom Hrvatska narodna stranka - liberalni demokrati. Sjedište Stranke je u Ulici Kneza Mislava 8, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Stranka u skladu s ciljevima, utvrđenim Programom i Statutom, sudjeluje u oblikovanju i izražavanju političke volje građana u cilju izgradnje i unapređenja demokratskog višestranačkog sustava. Zalaže se za razvitak Republike Hrvatske putem sudjelovanja u stvaranju i oblikovanju političke volje naroda, zauzimanja političkih stavova o svim bitnim pitanjima javnog života te poticanja njihovog optimalnog rješavanja, sudjelovanja u izborima za predstavnička tijela građana na svim razinama u Republici Hrvatskoj, davanja smjernica svojim predstavnicima izabranim u predstavnička i izvršna tijela državne vlasti i jedinica lokalne područne (regionalne) uprave te praćenja rada državnih tijela i nositelja javnih i društvenih ovlasti. Izvori financiranja su sredstva proračuna, članarine, dobrovoljni prilozi (donacije) te drugi prihodi.

Statut je najviši normativni akt kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i djelovanje Stranke. Na temelju odredbi Statuta doneseni su sljedeći interni akti: Pravilnik o radu, Pravilnik o članstvu Stranke, Pravilnik o kandidiranju i izborima za tijela Stranke, Pravilnik o financijskom poslovanju (kojim je određeno financijsko i materijalno poslovanje), Pravilnik o ustroju središnjeg ureda, Pravilnik o radu sudova časti (kojim se propisuje ustroj sudova časti u županijskim organizacijama i središnjici Stranke te postupak provođenja stranačke stege), Poslovnik o radu središnjeg odbora (kojim se uređuje sastav, način konstituiranja, ovlasti te način rada i odlučivanja središnjeg odbora) te Poslovnik o radu nadzornog odbora.

Stranka je donijela Načela djelovanja članova Stranke, kojima je utvrđeno etičko ponašanje i temeljne vrijednosti politike Stranke (sloboda, stručnost, poduzetništvo, odvažnost, dosljednost, angažiranost, pristupačnost, različitost i solidarnost te poštivanje temeljnih načela liberalizma i odgovornog javnog djelovanja). Pravila ponašanja uređena su Statutom te Pravilnikom o radu sudova časti Stranke. Načela djelovanja članova Stranke i Statut javno su objavljeni, tiskani te distribuirani svim podružnicama Stranke. Oblici povrede službene dužnosti vezane uz neetično ponašanje u Stranci nisu utvrđeni. Slučajeve neprihvatljivog ponašanja, ukoliko bi do njih došlo, rješavaju sudovi časti Stranke. Za promidžbu primjene visokih etičkih standarda, Politička akademija Stranke svake godine održava seminar o etičkim standardima i općim pravilima uljuđenog ponašanja.

Godišnji program rada Stranke za 2017. donesen je u studenom 2016., a izmjene u listopadu 2017.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu, a članovi Stranke mogu se unutar Stranke organizirati prema interesnoj osnovi. Teritorijalnu organizaciju Stranke čine podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi. Podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi dužni su poštivati odluke Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke.

Podružnica je temeljna organizacijska jedinica koja se osniva za područje općine ili grada, a u Gradu Zagrebu podružnice se osnivaju za područje gradske četvrti. Koncem 2017., Stranka ima 505 podružnica. Ogranak se osniva na području jedinice mjesne samouprave ili općine u kojoj ne postoji podružnica Stranke.

Županijske organizacije ustrojene su na području županija, a čine ih podružnice i ogranci na području županije. Gradska organizacija Grada Zagreba ima status županijske organizacije. Regionalni savezi su koordinacijsko - organizacijska tijela koja povezuju stranačke županijske organizacije prema tradicionalnim osobitostima regija. Ustrojeno je pet regionalnih saveza.

Poslovne knjige za Stranku u cjelini i po podružnicama vodi knjigovodstveni servis.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Glavni tajnik te Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine. U Stranci djeluju Sudovi časti, Odbor za statut, Koordinacija interesnih odbora, Politička akademija i Savjet Stranke kao političko savjetodavno tijelo.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke, a može biti izborni ili izvještajno tematski. Izborni Sabor održava se u pravilu jednom u četiri godine, a obavezno nakon izbora zastupnika u Hrvatski sabor. Sabor čine Predsjednik i dva potpredsjednika Stranke, članovi Središnjeg odbora, Predsjedništva i Nadzornog odbora, Glavni tajnik Stranke, predsjednici podružnica, predsjednici županijskih organizacija, saborski zastupnici i članovi Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, zastupnici u Europskom parlamentu iz redova Stranke, općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici iz redova Stranke te izabrani predstavnici podružnica. Sabor donosi Program i Statut Stranke, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, raspravlja i donosi odluku o prestanku rada Stranke ili njezinom spajanju s drugim političkim strankama, utvrđuje opću politiku, smjernice i stajališta Stranke, razmatra i ocjenjuje cjelokupno djelovanje Stranke, raspravlja i prihvaća izvješće o radu središnjih tijela Stranke te obavlja druge poslove utvrđene Poslovníkom i Statutom.

Središnji odbor predstavlja najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora Stranke, koji čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija, zastupnici u Saboru, ministri, državni tajnici te direktori državnih poduzeća iz redova Stranke, po jedan predstavnik iz županijske organizacije na svakih 400 članova županijske organizacije, dvije predstavnice Ženske inicijative Stranke, dva predstavnika Mladih Stranke, te 15 članova Stranke koje bira Središnji odbor Stranke na prijedlog Predsjednika Stranke. Središnji odbor odgovara za provođenje odluka Sabora Stranke, donosi odluke i zaključke te daje preporuke i smjernice Predsjedništvu Stranke, odlučuje o povezivanju i suradnji s drugim političkim strankama ili nepolitičkim organizacijama te učlanjenju Stranke u međunarodne organizacije, raspravlja i odlučuje o koaliciji Stranke na državnoj razini, utvrđuje kandidate za Hrvatski sabor, Vladu Republike Hrvatske i tijela Stranke te obavlja druge poslove predviđene Poslovníkom i Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno - političko tijelo Stranke, koje čine Predsjednik, dva potpredsjednika i počasni predsjednik Stranke, predsjednik Središnjeg odbora, predsjednik Savjeta Stranke, predsjednik Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, predsjednik Kluba Zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, Glavni tajnik, predsjednici regionalnih saveza, glasnogovornik, predsjednik Mladih Stranke, predsjednica Ženske inicijative, voditelj Političke akademije te devet članova koje bira Središnji odbor Stranke.

Predsjedništvo provodi Program Stranke te odluke Sabora i Središnjeg odbora Stranke, utvrđuje nacrt izmjena Programa, Statuta i Pravilnika Stranke, koordinira rad regionalnih saveza i županijskih organizacija, analizira, raspravlja i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, predlaže financijski plan, završni račun, upravlja imovinom Stranke i odgovara za njezino korištenje te obavlja druge poslove predviđene Poslovníkom i Statutom.

Predsjednik rukovodi, predstavlja i zastupa Stranku, izvršava i provodi odluke nadležnih tijela Stranke te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje. Za svoj rad odgovara Saboru i Središnjem odboru Stranke. Od travnja 2016. do lipnja 2017. predsjednik Stranke je Ivan Vrdoljak. Od lipnja do prosinca 2017. osoba ovlaštena za zastupanje je, zamjenik predsjednika Stranke, Predrag Štromar (zbog ostavke predsjednika Stranke). Od prosinca 2017. do vremena obavljanja revizije predsjednik Stranke je Ivan Vrdoljak.

Glavni tajnik organizira i koordinira rad stranke, materijalno - financijsko poslovanje, odgovoran je za unaprjeđenje organizacijske stranačke strukture i unutarstranačke komunikacije, izvršenje odluka izvršnih tijela i za rad središnjeg ureda. Za svoj rad odgovara Središnjem odboru i Predsjedniku Stranke.

Nadzorni odbor ima pet članova. Ocjenjuje zakonitost i statutarnost rada Stranke i svih stranačkih tijela te materijalno i financijsko poslovanje. Za svoj rad odgovara Saboru Stranke. Nadzorni odbori osnovani su u središnjici Stranke, podružnicama i županijskim organizacijama.

Sudovi časti osnivaju se na razini županijskih organizacija i na razini središnjice Stranke. Odluka suda časti na razini središnjice je konačna.

Politička akademija je tijelo čije je djelovanje usmjereno na dodatnu edukaciju i političko obrazovanje članova Stranke. Savjet Stranke je političko - savjetodavno tijelo koje raspravlja o političkim pitanjima, programu i strategiji djelovanja Stranke, razmatra i zaključuje o svim pitanjima i aspektima društveno političkog života, predlaže inicijative te daje preporuke i mišljenja pomažući u radu tijelima Stranke.

Stranka koncem 2017. ima 29 zaposlenika i pet osoba na stručnom osposobljavanju.

Planiranje

Financijski plan za 2017. donesen je i usvojen u studenom 2016., a izmjene plana u listopadu 2017., na sjednicama Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke. Ukupni prihodi planirani su u iznosu 9.460.000,00 kn, rashodi u iznosu 9.920.000,00 kn te manjak prihoda u iznosu 460.000,00 kn.

Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 6.000.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 2.000.000,00 kn, prihode od članskih doprinosa u iznosu 1.000.000,00 kn, druge prihode u iznosu 260.000,00 kn te na prihode od članarina u iznosu 200.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 4.245.000,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 3.350.000,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 300.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 220.000,00 kn, rashode za donacije u iznosu 10.000,00 kn, te na druge rashode u iznosu 1.795.000,00 kn.

Financijskim planom obuhvaćene su sve vrste prihoda i rashoda. Ostvarenje plana prati se i analizira tijekom godine na sjednicama Predsjedništva, Središnjeg i Nadzornog odbora Stranke.

Godišnji program rada Stranke sadrži opće odrednice i smjernice, aktivnosti organizacijskih jedinica Stranke, aktivnosti središnjih tijela Stranke i drugo. U okviru redovnog političkog djelovanja Stranka je planirala održavanje javnih skupova, tribina i okruglih stolova, medijske aktivnosti (priopćenja, izjave, reagiranja, tiskovne konferencije, društvene mreže) te redovite aktivnosti koje provode organizacijski oblici Stranke (akcije u lokalnoj zajednici, tradicionalne manifestacije). Za 2017. većina aktivnosti usmjerena je na organizacijsko jačanje Stranke, pripreme za izbore u jedinicama lokalne samouprave u svibnju 2017., dok je glavna aktivnost Stranke usmjerena ka stabilizaciji stranačke organizacije, te okupljanju i aktivaciji članstva. Godišnji Program rada Stranke sadrži predviđena financijska sredstva po aktivnostima i nositeljima aktivnosti, kao i ukupna financijska sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti. Aktivnosti su obavljene u skladu s planom i programom rada.

Financijski izvještaji

Na računovodstveno poslovanje Stranke, odnosno vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje financijskih izvještaja primjenjuju se odredbe Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14 - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17) te propisi o računovodstvenom sustavu neprofitnih organizacija. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o приходima i rashodima neprofitnih organizacija i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji za 2017., godišnji program rada i financijski plan te Izvješće o primljenim donacijama za potporu političkog djelovanja (Obrazac IZ - D), dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i objavljeni na mrežnoj stranici Stranke u propisanom roku. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o приходima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o приходima i rashodima za 2017., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 9.483.897,00 kn, što je za 376.770,00 kn ili 3,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 23.897,00 kn ili 0,3 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim приходima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	4.542.880,00	4.074.329,00	89,7
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2.552.355,00	1.892.500,00	74,1
3.	Prihodi od članarina	1.340.380,00	1.230.458,00	91,8
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	637.532,00	2.041.926,00	320,3
5.	Drugi prihodi	787.520,00	244.684,00	31,1
	Ukupno	9.860.667,00	9.483.897,00	96,2

Vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija), koji su ostvareni za 1.404.394,00 kn ili 220,3 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na druge prihode i prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, koji su ostvareni za 1.202.691,00 kn ili 36,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu 4.074.329,00 kn, što je 43,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 3.186.118,00 kn i prihode od naknada za troškove izborne promidžbe na lokalnim izborima u iznosu 888.211,00 kn.

Prihodi za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 3.186.118,00 kn ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Odlukom o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika, koje je donio Hrvatski sabor u siječnju 2017., za devet zastupničkih mjesta (šest zastupnica i tri zastupnika) raspoređena su sredstva u iznosu 3.186.118,00 kn. Sredstva iz državnog proračuna doznačena su tromjesečno na središnji račun Stranke u iznosima 796.530,00 kn.

Prihodi od naknada za troškove izborne promidžbe na lokalnim izborima u iznosu 888.211,00 kn ostvareni su prema Odluci Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne samouprave iz travnja 2017. Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju Stranke koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela. Visina naknade određena je, zavisno od broja stanovnika jedinice lokalne samouprave, od 1.000,00 kn za svakog člana općinskog vijeća do 10.000,00 kn za svakog člana Gradske skupštine Grada Zagreba.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 1.892.500,00 kn, što je 20,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista. Stranka je ustrojila evidenciju o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke. Stranka u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija ima 440 vijećnika. U 2017. uputila je jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave 265 zahtjeva za dostavu odluke o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu, a povratno je dobila 196 odluka.

Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačavana su na žiro račune organizacijskih jedinica, u različitim intervalima, jednom ili više puta tijekom godine.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 1.230.458,00 kn, što je 13,0 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od članskih doprinosa u iznosu 1.007.837,00 kn i na članarine u iznosu 222.621,00 kn. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Statuta i Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke. Koncem 2017. Stranka je imala 35 693 člana.

Prihodi od članskih doprinosa ostvaruju se mjesečnim uplatama ministara u Vladi Republike Hrvatske i zastupnika u Hrvatskom saboru u iznosu 1.000,00 kn te drugih dužnosnika uplatama u visini 5,0 % njihove mjesečne plaće. Dužnosnici koji primaju naknadu, plaćaju članski doprinos u visini 25,0 % njihove naknade. Prema evidenciji, Stranka ima 37 dužnosnika.

Pravilnikom o financijskom poslovanju utvrđeni su iznosi članarina i to u visini 5,00 kn mjesečno za članove Stranke koji nisu članovi Središnjih tijela, za učenike, studente i umirovljenike čija mirovina iznosi do 2.500,00 kn mjesečno te u visini 10,00 kn mjesečno za zaposlene i umirovljenike čija mirovina iznosi više od 2.500,00 kn mjesečno. Članovi središnjih tijela plaćaju članarinu 80,00 kn mjesečno. Članovi Stranke koji su nezaposleni, korisnici socijalne pomoći ili su bez primanja, kao i počasnici dužnosnici i članovi, oslobođeni su plaćanja članarine.

Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), vodila evidencije o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2017. (obrazac E - G i obrazac E - M) te izdavala potvrde o primljenim članarinama.

Stranka u poslovnim knjigama ne evidentira potraživanja od članarina i članskih doprinosa. Prema obrazloženju Stranke, koncem svibnja 2016. donesene su izmjene Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke, kojima se članovima preporučuje plaćanje članarine u skladu s mogućnostima, ali plaćanje članarine ne predstavlja obvezu, odnosno ne stvara potraživanje prema članovima koji članarinu ne plaćaju.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu 2.041.926,00 kn što je 21,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) od 174 fizičke osobe u iznosu 1.836.789,00 kn i 28 pravnih osoba u iznosu 205.137,00 kn. Na središnji račun Stranke uplaćeno je 2.000.014,00 kn, dok su u naravi ostvareni dobrovoljni prilogi (donacije) u vrijednosti 41.912,00 kn. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvarene na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Iznosi primljenih pojedinačnih donacija fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) izdane su potvrde i zaključeni ugovori te vođena propisana evidencija.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu 244.684,00 kn što je 2,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od drugih političkih stranaka u iznosu 121.770,00 kn, otpis obveza u iznosu 57.949,00 kn, povrat naknade troškova u iznosu 48.207,00 kn, (od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu 35.290,00 kn i povrat režijskih troškova u iznosu 12.917,00 kn), druge nespomenute prihode u iznosu 13.612,00 kn i kamate u iznosu 3.146,00 kn.

Prihodi od drugih političkih stranaka ostvareni su u iznosu 121.770,00 kn. Odnose se na naknade troškova izborne promidžbe od političkih stranaka/koalicijskih partnera s kojima je Stranka sudjelovala na lokalnim izborima te na temelju sporazuma o međusobnoj suradnji koje je Stranka zaključila sa više koalicijskih partnera.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2017., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 9.963.681,00 kn, što je za 667.640,00 kn ili 6,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 43.681,00 kn ili 0,4 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2016.	Ostvareno za 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	3.163.918,00	3.382.287,00	106,9
2.	Materijalni rashodi	5.391.312,00	4.224.532,00	78,4
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	803.136,00	388.940,00	48,4
2.2.	Drugi materijalni rashodi	4.588.176,00	3.835.592,00	83,6
3.	Rashodi amortizacije	364.356,00	267.551,00	73,4
4.	Financijski rashodi	248.826,00	210.708,00	84,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	7.756,00	10.500,00	135,4
6.	Drugi rashodi	1.455.153,00	1.868.103,00	128,4
	Ukupno	10.631.321,00	9.963.681,00	93,7
	Manjak prihoda	770.654,00	479.784,00	62,3

U odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni drugi rashodi za 412.950,00 kn ili 28,4 % zbog troškova izborne promidžbe za izbor članova Stranke za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i rashodi za zaposlene za 218.369,00 kn ili 6,9 %. Značajno manje ostvareni su rashodi za promidžbu i informiranje za 414.196,00 kn ili 51,6 %.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 3.382.287,00 kn, što je 33,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće u iznosu 2.877.423,00 kn i doprinose na plaće u iznosu 504.864,00 kn. U odnosu na 2016. rashodi za zaposlene veći su za 218.369,00 kn ili 6,9%, zbog povećanja broja zaposlenih. Koncem 2017. Stranka je imala 29 zaposlenika od čega 23 u središnjem uredu, šest u županijskim podružnicama i pet djelatnika na stručnom osposobljavanju. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu sa zakonima i drugim propisima. Utvrđene su ugovorima o radu i odlukama Glavnog tajnika, u bruto iznosima. Doprinosi, porezi i prizrez plaćeni su u propisanim rokovima i evidentirani su u poslovnim knjigama na propisani način.

- Rashodi za usluge promidžbe i informiranja

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja za redovno poslovanje ostvareni su u iznosu 388.940,00 kn, što je 3,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na usluge promidžbe i informiranja u iznosu 213.228,00 kn, promidžbeni materijal (majice s tiskom, cvijeće, kemijske olovke s tiskom, baloni, kišobrani, naljepnice, letci, šalovi, upaljači, pehari i drugi promidžbeni materijal) u iznosu 160.338,00 kn i na tisak u iznosu 15.374,00 kn. Ostvareni su na temelju zaključenih ugovora i računa.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 3.835.592,00 kn, što je 38,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 2.600.275,00 kn, materijal i energiju u iznosu 534.007,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 500.472,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima te povjerenstvima u iznosu 141.823,00 kn te na naknade troškova zaposlenicima u iznosu 58.528,00 kn i naknade za obavljanje aktivnosti u iznosu 487,00 kn.

Vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu 2.600.275,00 kn, što je 26,1 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za usluge telefona, pošte i prijevoza (telefon, poštarinu, usluge prijevoza, internet, rent-a-car) u iznosu 1.047.240,00 kn, rashode za zakupnine i najamnine (najamnine za 51 poslovni prostor u iznosu 387.491,00 kn, dvorane i štandove u iznosu 162.322,00 kn, opremu u iznosu 30.789,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 17.826,00 kn) u iznosu 598.428,00 kn, druge usluge (knjigovodstvene usluge, grafičke, tiskarske i usluge kopiranja, druge usluge) u iznosu 463.053,00 kn, intelektualne i osobne usluge (usluge internet marketinga, izrada strategije za pozicioniranje prema javnosti, promocija Stranke putem telefonskih poziva i ispitivanje javnog mnijenja, usluge agencija, usluge odvjetnika, revizorske usluge, autorski honorari, usluge vještačenja) u iznosu 239.127,00 kn, komunalne usluge u iznosu 162.414,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 61.938,00 kn i na računalne usluge u iznosu 28.075,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju su ostvareni u iznosu 534.007,00 kn što je 5,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plin u iznosu 130.657,00 kn, motorni benzin i dizel gorivo u iznosu 124.945,00 kn, električna energija u iznosu 113.450,00 kn, sitni inventar (mobiteli, printeri, prijenosna računala, monitori, projektor, stolovi, stolice torbe za računala, trakaste zavjese, zastave, nosači zastava, tende i dr.) u iznosu 73.525,00 kn, drugi materijalni rashodi u iznosu 58.418,00 kn, uredski materijal u iznosu 29.887,00 kn, materijal za održavanje i čišćenje u iznosu 2.735,00 kn i literatura u iznosu 390,00 kn.

Rashodi za druge nespomenute materijalne rashode ostvareni su u iznosu 500.472,00 kn što je 5,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose na rashode za reprezentaciju u iznosu 382.461,00 kn, međunarodne članarine u iznosu 50.083,00 kn, premije osiguranja u iznosu 34.756,00 kn (prijevoznih sredstava 20.934,00 kn, druge imovine 13.822,00 kn), pristojbe i takse u iznosu 20.505,00 kn, novčane naknade u iznosu 11.747,00 kn i tuzemne članarine u iznosu 920,00 kn.

Rashodi za naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i drugo ostvareni su u iznosu 141.823,00 kn što je 1,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na troškove službenih putovanja i to trošak prijevoza u iznosu 82.753,00 kn, cestarina, parkiranja i tunelarina u iznosu 42.966,00 kn, smještaja u iznosu 6.588,00 kn, dnevnicu u iznosu 6.190,00 kn, naknade za prijevoz u iznosu 1.294,00 kn, naknada drugih troškova u iznosu 1.163,00 kn i drugih naknada u iznosu 869,00 kn.

Rashodi za naknade troškova radnicima ostvareni su u iznosu 58.528,00 kn što je 0,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla u iznosu 38.616,00 kn, službena putovanja u iznosu 16.962,00 kn (prijevoz na službenom putovanju u inozemstvu 11.405,00 kn, prijevoz na službenom putovanju u zemlji 4.842,00 kn, drugi rashodi za službena putovanja 715,00 kn) te na stručno usavršavanje radnika u iznosu 2.950,00 kn.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu 267.551,00 kn, što je 2,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Navedeni rashodi odnose se na amortizaciju obračunanu na uredsku i računalnu opremu, osobne automobile i računalne programe. Obračun je obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 1/15 i 25/17).

- Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 210.708,00 kn, što je 2,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na kamate na primljeni kredit i financijski najam u iznosu 125.593,00 kn, usluge platnog prometa i banaka u iznosu 83.008,00 kn, zatezne kamate u iznosu 1.638,00 kn i druge financijske rashode u iznosu 469,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije ostvareni su u iznosu 10.500,00 kn, što je 0,1 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 2.744,00 kn ili 35,4 %. Odnose se na donaciju humanitarnoj udruzi u iznosu 10.000,00 kn i Centru za odgoj i obrazovanje za razvoj sporta za u iznosu 500,00 kn. Navedene donacije ostvarene su na temelju zahtjeva korisnika i ugovora o donaciji.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu 1.868.103,00 kn, što je 18,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na usluge promidžbe i informiranja za lokalne izbore u iznosu 1.297.158,00 kn, prijenos sredstava kandidatima za lokalne izbore u iznosu 454.481,00 kn, koalicijskim partnerima za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu 69.989,00 kn, kazne i naknade štete (ovrhe) u iznosu 42.933,00 kn, otpisana potraživanja u iznosu 3.102,00 kn i ostale nespomenute rashode u iznosu 440,00 kn.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja za lokalne izbore u iznosu 1.297.158,00 kn odnose se na izradu plakata, oglašavanje, radio emisije, spotove, lokalno oglašavanje u medijima i druge usluge za lokalne izbore. Ostvareni su na temelju zaključenih ugovora i računa.

Prijenos sredstava kandidatima za lokalne izbore ostvaren je u iznosu 454.481,00 kn. Predsjedništvo Stranke donijelo je u veljači 2017. Odluku o financijskoj potpori na lokalnim izborima, kojom je utvrđeno da županijske organizacije i podružnice Stranke koje nemaju dovoljno financijskih sredstava, za financiranje izborne promidžbe mogu ostvariti financijsku potporu Stranke. Kada financijsku potporu isplaćuju županijske organizacije Stranke, o isplati odlučuje predsjednik županijske organizacije, a kada potporu isplaćuje Središnjica, o isplati odlučuje Glavni tajnik Stranke. Financijska potpora uplaćena je na posebne račune za potrebe izborne promidžbe.

U 2017., Stranka je za financiranje troškova izborne promidžbe za lokalne izbore ostvarila rashode u iznosu 1.821.628,00 kn, od čega za usluge promidžbe i informiranja za u iznosu 1.297.158,00 kn, prijenos sredstava kandidatima za lokalne izbore u iznosu 454.481,00 kn, koalicijskim partnerima za financiranje troškova izborne promidžbe 69.989,00 kn. Stranka je u svibnju 2017. otvorila 151 poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova Stranke za predstavnička tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i za kandidate koalicijskih lista koje je zatvorila u zakonskom roku. Sastavila je i objavila zakonom propisana financijska izvješća za posebne račune te ih dostavila Državnom izbornom povjerenstvu. Sredstva koalicijskim partnerima za financiranje troškova izborne promidžbe uplaćena su na temelju zaključenih koalicijskih sporazuma. Izvori financiranja troškova izborne promidžbe za lokalne izbore bila su prihodi od naknada za povrat sredstava izborne promidžbe u iznosu 820.208,00 kn, prihodi iz državnog proračuna za redovno poslovanje u iznosu 448.995,00 kn, donacije u iznosu 430.664,00 kn te sredstva koalicijskih partnera u iznosu 121.761,00 kn.

Stranka je s više koalicijskih partnera zaključila sporazume o zajedničkom izlasku na lokalne izbore, kojima su utvrđeni nositelj koalicijske liste, izborni program, kandidacijske liste, financiranje kampanje i drugo. Stranka je za financiranje troškova izborne promidžbe za lokalne izbore sa koalicijskim partnerom Socijaldemokratskom partijom Hrvatske (SDP) zaključila, u većini slučajeva, sporazume o zajedničkom izlasku na lokalne izbore. Sporazumima su utvrđeni, između ostaloga, nositelj koalicijske liste te udjel sufinanciranja troškova izborne promidžbe prema broju kandidata. Po završetku lokalnih izbora, Stranka kao i koalicijski partner nisu sastavili konačne obračune o udjelu u troškovima izborne promidžbe.

Skreće se pozornost, da je sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna zajedničkog izlaska na izbore kao i raspodjelu sredstava koja se ostvaruju na temelju izbornih rezultata, kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s okvirom financijskog poslovanja i elementima računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2017. iznosio je 479.784,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prijašnjih godina iznosi 1.946.227,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 2.426.011,00 kn. Odlukom Predsjedništva Stranke iz travnja 2018., određeno je da će se manjak prihoda nad rashodima u narednom razdoblju podmiriti racionalizacijom poslovanja i smanjenjem rashoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2017., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 1.093.578,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2017.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redn i broj	Opis	1. siječnja 2017.	31. prosinca 2017.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	913.412,00	720.926,00	78,9
2.	Financijska imovina	1.180.536,00	372.652,00	31,6
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.025.873,00	193.464,00	18,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	154.663,00	179.188,00	115,9
	Ukupno imovina	2.093.948,00	1.093.578,00	52,2
3.	Obveze	3.290.023,00	2.769.437,00	84,2
3.1.	Obveze za rashode	695.185,00	699.194,00	100,6
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	2.592.442,00	2.070.061,00	79,8
3.3.	Odgodeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	2.396,00	182,00	7,6
4.	Vlastiti izvori	- 1.196.075,00	-1.675.859,00	140,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.093.948,00	1.093.578,00	52,2
	Izvanbilančni zapisi	3.879.674,00	3.589.674,00	92,5

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2017., manja je za 1.000.370,00 kn ili 47,8 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2017. Vrijednosno najznačajnije smanjenje imovine odnosi se na novac u banci i blagajni za 832.409,00 kn ili 81,1 % zbog smanjenog priljeva novčanih sredstava.

Nefinancijska imovina u iznosu 720.926,00 kn sastoji se od nematerijalne imovine u iznosu 234.685,00 kn, uredske opreme i namještaja u iznosu 215.392,00 kn, prijevoznih sredstva u iznosu 216.046,00 kn, komunikacijske opreme u iznosu 17.976,00 kn, uređaja i opreme u iznosu 13.995,00 kn, knjiga u iznosu 10.000,00 kn, opreme za održavanje u iznosu 9.832,00 kn i od umjetničkih djela (slike) u iznosu 3.000,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 372.652,00 kn odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu 193.464,00 kn i potraživanja u iznosu 179.188,00 kn.

Potraživanja u iznosu 179.188,00 kn odnose se na potraživanja od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 123.595,00 kn, dane predujmove za uređenje poslovnog prostora (Dubrovnik) u iznosu 18.953,00 kn, zakupnine (grad Zagreb) u iznosu 11.026,00 kn, od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za naknadu za prijevoz osobe na stručnom osposobljavanju u iznosu 10.440,00 kn, jamčevne pologe za poslovne prostore u iznosu 9.305,00 kn, od prodaje dugotrajne imovine u iznosu 3.000,00 kn te od koalicijskog partnera za povrat troškova izborne promidžbe u iznosu 2.869,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2018.) potraživanja su naplaćena su u iznosu 49.161,00 kn.

Obveze u iznosu 2.769.437,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu 699.194,00 kn (za materijalne rashode u iznosu 414.025,00 kn i za radnike u iznosu 285.169,00 kn), za kredite i zajmove u iznosu 2.070.061,00 kn te na odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućeg razdoblja u iznosu 182,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 520.586,00 kn ili 15,8 %.

Obveze za materijalne rashode odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu 409.188,00 kn, zaposlenima za prijevoz na posao i s posla u iznosu 4.837,00 kn. Dospjele su obveze u iznosu 237.106,00 kn i do konca kolovoza 2018. podmirene su u iznosu 130.849,00 kn, odnosno 55,2 %.

Obveze za kredite i zajmove početkom 2016. iznosile su 2.592.442,00 kn, a odnose se na obveze za kredit poslovnoj banci u iznosu 2.042.857,00 kn, obveze za zajmove primljene od fizičkih osoba u iznosu 390.000,00 kn i obveze za financijski najam službenog automobila u iznosu 159.585,00 kn.

Tijekom 2017. otplaćeno je 772.381,00 kn (kredit banci u iznosu 742.857,00 kn i financijski najam u iznosu 29.524,00 kn) te obveze za kredite i zajmove koncem 2017. iznose 2.070.061,00 kn, a odnose se na obveze za kredit poslovnoj banci u iznosu 1.300.000,00 kn, obveze za zajmove primljene od fizičkih osoba u iznosu 640.000,00 kn i obveze za financijski najam službenog automobila u iznosu 130.061,00 kn.

Ugovor o kreditu u iznosu 3.000.000,00 kn zaključen je s poslovnom bankom u studenome 2015. Ugovoren je rok povrata kredita 42 mjeseca od prijenosa kredita u otplatu, u 12 tromjesečnih obroka (svaki obrok iznosi 214.286,00 kn), od kojih prvi dopijeva u svibnju 2016., te kamata u visini zbroja tromjesečnog ZIBOR-a i marže u iznosu 5,5 % godišnje. Tijekom 2017. kredit je podmiren u iznosu 742.857,00 kn, u skladu s ugovorom te stanje kredita koncem 2017. iznosi 1.300.000,00 kn.

U 2017. pozajmljeno je 250.000,00 kn i to od Predsjednika Stranke 100.000,00 kn, glavnog tajnika Stranke 100.000,00 kn i fizičke osobe 50.000,00 kn.

Od Predsjednika Stranke pozajmljeno je 100.000,00 kn. Ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je u svibnju 2017. i dodatak ugovoru u studenome 2017. Rok povrata ugovoren je do konca studenoga 2018. Pozajmica je beskamatna. U 2017. nije bilo otplata, te stanje duga koncem 2017. iznosi 100.000,00 kn.

Od glavnog tajnika Stranke pozajmljeno je 100.000,00 kn. Ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je u lipnju 2017. i dodatak ugovoru zaključen je u lipnju i prosincu 2017. Rok povrata ugovoren je do prosinca 2018. Pozajmica je beskamatna. U 2017. nije bilo otplata, te stanje duga koncem 2017. iznosi 100.000,00 kn.

U 2014. od Glavnog tajnika Stranke pozajmljeno je 500.000,00 kn. Ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je u travnju 2014. U ožujku 2015., ožujku 2016. i ožujku 2017. zaključena su tri dodatka ugovora o kratkoročnoj pozajmici, kojim je rok vraćanja produljen do ožujka 2018. Pozajmica je beskamatna. U 2017. nije bilo otplata, te stanje duga koncem 2017. iznosi 350.000,00 kn.

Od dvije fizičke osobe pozajmljeno je 90.000,00 kn, prema ugovorima o pozajmici iz veljače 2016. i ožujka 2017. te dodatka ugovoru iz prosinca 2016. Rok povrata ugovoren je do konca 2018. Pozajmice su beskamatne. U 2017. nije bilo otplate, te stanje duga koncem 2017. iznosi 90.000,00 kn.

U kolovozu 2016. Stranka je s davateljem financijskog najma zaključila ugovor o financijskom najmu za nabavu službenog automobila u iznosu 249.000,00 kn (s PDV-om). Plaćanje je ugovoreno u 60 obroka od kojih prvi dospijeva u rujnu 2016. Ugovoreni su instrumenti osiguranja plaćanja financijskog najma (zadužnica i polica automobilskog kasko osiguranja). Tijekom 2017. obveze za financijski najam podmirene su u iznosu 29.524,00 kn te obveza koncem 2017. iznosi 130.061,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani su koncem 2017. u negativnom iznosu - 1.675.859,00 kn, što je za - 479.784,00 kn ili 40,1 % više u odnosu na stanje početkom godine, a odnose se na vlastite izvore u iznosu 750.152,00 kn i manjak prihoda u iznosu 2.426.011,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 3.589.674,00 kn odnose se na evidentiranje instrumenata osiguranja povrata primljenih kredita od poslovne banke u iznosu 3.000.000,00 kn, leasing društva za financijski i operativni najam vozila u iznosu 219.674,00 kn, za osiguranje izvršavanja ugovora o stručnom osposobljavanju zaključenog s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u iznosu 250.000,00 kn, za osiguranje plaćanja goriva dobavljaču u iznosu 100.000,00 kn, za osiguranje ugovora o najmu poslovnih prostora (Grad Knin i Grad Varaždin) u iznosu 15.000,00 kn i za osiguranje poslovnoj banci za poslovnu karticu u iznosu 5.000,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2017.

Postupci revizije provedeni su od 15. svibnja do 26. listopada 2018.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe
2. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17)
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe
4. Statut Stranke (travanj 2016.)
5. Godišnji program rada i financijski plan Stranke (studeni 2016. i listopad 2017.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, od članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također, obavljena je provjera plaćanja putem izvoda te računska točnost dokumentacije u vezi materijalnih i drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s zaposlenicima Stranke i pribavljena su obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2017.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, financijski izvještaji, računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2017. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2016., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2017. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se provedeni nalozi te nalog i preporuka koji su u postupku provedbe.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015.	2016.	Naloženo je i nadalje postupati prema danom nalogu u vezi s plaćanjem obveza prema ugovorenom dospijeću.	31.12. 2018.	u postupku provedbe
2.	Računovodstveno poslovanje	2016.	Naloženo je voditi evidenciju sitnog inventara u pomoćnim evidencijama u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu.	28.2. 2018.	provedeno
3.		2016.	Naloženo je na računima za reprezentaciju navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni, kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.	28.2. 2018.	provedeno
4.	Prihodi	2016.	Predloženo je pribavljati odluke jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke.	28.2. 2018.	u postupku provedbe
5.		2016.	Naloženo je u poslovnim knjigama evidentirati i u financijskim izvještajima iskazati potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	28.2. 2018.	provedeno

Obrazloženje danog naloga i preporuke koji su u postupku provedbe daje se u nastavku.

- U vezi s nalogom za plaćanje obveza prema ugovorenom dospijeću Stranka je obveze koncem 2017. iskazala u iznosu 2.769.437,00 kn i u odnosu na stanje iskazano početkom godine manje su za 520.586,00 kn ili 15,8 %. Dospjele obveze iznose 237.106,00 kn i do konca kolovoza 2018. podmirene su u iznosu 130.849,00 kn, odnosno 55,2 %. Plaćanje obveza prema dobavljačima ne obavlja se prema ugovorenom dospijeću, nego prema financijskim mogućnostima Stranke.

Obzirom da su obveze za rashode koncem godine iskazane u iznosu 699.194,00 kn (za materijalne rashode u iznosu 414.025,00 kn i za radnike u iznosu 285.169,00 kn), a obveze za kredite i zajmove u iznosu 2.070.061,00 kn, ukupne obveze i nadalje su vrijednosno značajne.

- U vezi s preporukom o pribavljanju odluka o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu u 2017. Stranka je uputila jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave 265 zahtjeva za dostavu odluke o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu, a povratno je dobila 196 odluka. Stranka u predstavničkim tijelima općina, gradova i županija ima 440 vijećnika.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danom nalogu i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

- 1.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju u vezi provođenja naloga i preporuka iz prethodne revizije u vezi s plaćanjem obveza prema ugovorenom dospijeću i pribavljanjem odluka o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu. U očitovanju obrazlaže da će za uredno plaćanje obveza prema financijskim mogućnostima Stranke, zbog smanjenja prihoda političkim strankama iz državnog i lokalnih proračuna, poduzeti odgovarajuće napore, a eventualno plaćanje obveza nakon ugovorenog dospijeća svesti na najmanju moguću mjeru. Za pribavljanje odluka o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu obrazlaže da je tijekom godine od svojih vijećnika pribavila odluke o redovnom financiranju Stranke, a jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave od kojih nije uspjela pribaviti odluke, uputila je zahtjeve za njihovom dostavom.*